

Sygn. akt VII U 798/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2014 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący: SSO Lucyna Łaciak

Protokolant: protokolant sądowy Grzegorz Gut

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2014 r. w Warszawie

sprawy P. B. (1) i J. P. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania P. B. (1) i J. P. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 17 lutego 2014 r., znak:(...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza iż J. P. (1) podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i chorobowemu oraz wypadkowemu z tytułu zatrudnienia u P. B. (1) na podstawie umowy o pracę w okresie od 22 sierpnia 2013 roku do 21 listopada 2013 roku.

Sygn. akt VII U 798/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17.02.2014 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. stwierdził, że J. P. (1) jako pracownik u płatnika składek P. B. (1) nie podlega ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu, wypadkowemu od 22.08.2013 r. do 21.11.2013 r..

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że umowa o pracę J. P. (1) z P. B. (1) została zawarta od 22.08.2013 r. na okres próbny, tj. 3 miesiące. Natomiast zgłoszenia pracownika do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych dokonał dopiero w 31.08.2013 r., zatem po upływie obowiązującego terminu wynikającego z art. 36 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi, że płatnik składek winien dokonać zgłoszenia w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Nadto, ZUS wywiódł, że J. P. (1) od dnia 2.09.2013 r. przebywa na zwolnieniu lekarskim w związku ze złamaniem. Natomiast z przesłanej z dnia 17.02.2014 r. przez J. P. (1) karty informacyjnej leczenia szpitalnego wynika, że trafił do szpitala w dniu 28.08.2013 r. ze złamaniem nasady bliższej kości ramiennej lewej. Zatem, w ocenie organu rentowego nie został nawiązany pomiędzy P. B. (1) a J. P. (1) stosunek pracy, a sporządzona przez nich umowa o pracę z dnia 22.08.2013 r. była „fikcyjna”, zawarta w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczeń społecznych (k.26-27 a.r.).

W dniu 20.03.2014 r. P. B. (1) i J. P. (1) złożyli za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odwołanie od w/w decyzji ZUS. W odwołaniu wnieśli o zmianę zaskarżonej decyzji w ten sposób, że ubezpieczony J. P. (1), z którym P. B. (1) zawarł umowę o pracę, podlegał ubezpieczeniom społecznym w okresie od dnia 22 sierpnia 2013 r. do 21.11.2013 r..

W uzasadnieniu odwołania wskazał mi. in., że organ rentowy nie ustalił okoliczności mogących doprowadzić do jednoznacznego stwierdzenia, że ubezpieczony nie podlegał ubezpieczeniom społecznym w okresie od 22.08.2013 r. do 21.11.2013 r.. Nadto, P. B. (1) podniósł, że J. P. (1) świadczył pracę od dnia 28.08.2013 r. zgodnie z zawartą umowę w dniu 22.08.2013 r.. Dodatkowo wskazał, że J. P. (1) w dniu 28.08.2013 r. miał wypadek, skutkujący złamaniem ręki i niemożnością świadczenia pracy. W dniu 29.08.2013 r. został wypisany ze szpitala lecz nie otrzymał zwolnienia lekarskiego, w związku z czym ubezpieczony uzgodnił z pracodawcą urlop na żądanie z uwagi na nieotrzymanie zwolnienia lekarskiego w szpitalu. Ubezpieczony zapisał się do przychodni przyszpitalnej w celu otrzymania zwolnienia chorobowego. Jednakże wizyta nastąpiła w dniu 4.09.2013 r. a lekarz odmówił wypisania zwolnienia na dłużej niż 3 dni wstecz. Nadto, P. B. (1) wskazał, że J. P. (1) świadczył pracę na jego rzecz. Natomiast zgłoszenie do ubezpieczenia nastąpiło po upływie 7 dniowego terminu, lecz w ocenie płatnika składek zaistniał warunek ubezpieczenia, co z mocy prawa powoduje objęcie ubezpieczeniem (k. 2-5; k.10-13 a.s.).

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny:

J. P. (1) ukończył w 1996 r. Technikum Budowlane nr (...) w W.. W dniu 22.08.2013 r. zawarł umowę o pracę z firmą (...) P. B. (1) na okres trzech miesięcy od dnia 22.08.2013 r. na stanowisku specjalisty ds. Technicznych w wymiarze 1 etatu i miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 3.200,00 zł brutto. Do zakresu wykonywanych czynności J. P. (1) należało: prowadzenie kontroli budów, terminowe rozliczanie i zaopatrywanie budów, bieżące raportowanie z postępu i jakości prac, sporządzanie i aktualizacja umów z klientami, wykonywanie zleconych przez przełożonego prac budowlano – remontowych (a.r.).

J. P. (1) w dniu 21.08.2013 r. brał udział w szkoleniu wstępnym w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. Jednakże odwołujący nie był skierowany na badania do lekarza medycyny pracy, a pracę u P. B. (1) świadczył już przed podpisaniem umowy.

Odwołujący J. P. (1) zgodnie z zawartą umową wykonywał pracę (podpisał listę obecności w dniu 22.08.2013 r., 26.08.2013 r., 27.08.2013 r., 28.08.2013 r. a w dniu 29.08.2013 r. przebywał na urlopie na żądanie). Ubezpieczony świadczył prace głównie w biurze przy komputerze (rozmawiał z klientami o sprawach technicznych związanych z budową domu, przygotowywał materiały na budowę w C.) i za wykonywaną pracę otrzymywał wynagrodzenie (zeznania świadka J. G. – k.63-64 a.s.; zeznania świadka S. W. – k.64 a.s.; zeznania świadka R. W. – k.65 a.s.; zeznania J. P. (1) – k.65- 66 a.s.; zeznania P. B. (1) – k.66- 67 a.s.).

W dniu 28.08.2013 r. J. P. (1) uległ wypadkowi (spadł w domu z drabiny) i został przyjęty do Szpitala (...) w wyniku którego doznał złamania nasady bliższej kości ramiennej lewej, zaś w dniu 29.08.2013 został wypisany ze szpitala (k.23 a.r.; zeznania J. P. (1) – k.65- 66 a.s). Natomiast od dnia 26.08.2013 roku otrzymał zwolnienie lekarskie, na którym przebywał do 4 stycznia 2014 r. (zeznania J. P. (1) – k.65- 66 a.s.).

P. B. (2) w dniu 31.08.2013 r. zgłosił J. P. (1) do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia od dnia 22.08.2013 r.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie akt rentowych oraz na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania, między innymi na podstawie zeznań odwołujących oraz powołanych świadków: J. G., S. W., R. W..

Zdaniem Sądu Okręgowego powyżej przytoczone dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty nie były przez strony

kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z treści tych dokumentów okoliczności należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy. Jednocześnie Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom świadków powołanych w sprawie. Zdaniem Sądu Okręgowego zeznania te są logiczne, spójne i wzajemnie się uzupełniają.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, iż zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy stanowi wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie zważył, co następuje:

Odwołanie P. B. (1) i J. P. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 17.02.2014 r., nr (...) zasługuje na uwzględnienie.

Istotą sporu w przedmiotowym postępowaniu było rozważanie, czy odwołujący J. P. (1) podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia u P. B. (1) prowadzącego firmę (...) P. B. (1) na podstawie umowy o pracę w okresie od 22.08.2013 r. do 21.11.2013 r..

Zgodnie z treścią przepisów art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. Nr 1442 j.t.) pracownik objęty jest obowiązkowymi ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym.

Zgodnie z art. 13 pkt 1 powołanej ustawy obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym powstaje od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych spoczywa na płatniku składek (art. 36 ust. 2 ustawy), którym jest pracodawca (art. 4 pkt 2 lit. a ustawy).

Na podstawie art. 86 ust. 2 ustawy systemowej Zakład Ubezpieczeń Społecznych w ramach przeprowadzanych kontroli może między innymi ustalać zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego oraz prawidłowość i rzetelność obliczania, potrącania i opłacania składek oraz innych składek i wpłat, do których pobierania obowiązany jest Zakład. Może więc badać fakt zawarcia umowy o pracę oraz jej ważność, celem stwierdzenia objęcia pracownika ubezpieczeniami społecznymi (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2005 r. sygn. akt III UK 200/04, publ. LEX nr 155677).

Natomiast na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących zgłaszania do ubezpieczeń społecznych.

Analiza całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego i to zarówno osobowego, jak i rzeczowego prowadzi do wniosku, że odwołujący zadaniu temu sprostali.

Z akt sprawy wynika bowiem niezbicie, że J. P. (1), tj. od dnia nawiązania z P. B. (1) stosunku pracy, tj. do dnia przejścia na zwolnienie lekarskie wykonywała obowiązki pracownicze na stanowisku specjalisty ds. technicznych.

Za nieuzasadnione zatem uznać trzeba wszelkie twierdzenia pozwanego organu rentowego, że umowa o pracę zawarta pomiędzy odwołującymi zawarta została dla pozorów: wyłącznie w celu objęcia J. P. (1) obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

W tym miejscu podkreślić należy, że zgodnie z przyjętym w judykaturze stanowiskiem sam fakt, że zawierające umowę o pracę strony kierują się wyłącznie objęciem pracownika ubezpieczeniem społecznym nie może skutkować nieważnością takiej umowy.

Zgodnie bowiem z treścią przepisu art. 83 § 1 k.c. zdanie pierwsze oświadczenie woli złożone jest dla pozorów wtedy, gdy z góry powziętym zamiarem stron jest brak woli wywołania skutków prawnych, przy jednoczesnej chęci wprowadzenia innych w błąd co do rzekomego dokonania określonej czynności prawnej. Gdy pod pozorowaną czynnością prawną nie kryje się inna czynność prawna, mamy do czynienia z tzw. pozornością zwykłą.

W judykaturze przyjmuje się przy tym, że nie jest istotne, czy strony zawierające umowę o pracę miały realny zamiar wzajemnego zobowiązania się pracownika do świadczenia pracy, a przez pracodawcę do zapewnienia pracy i wynagrodzenia za nią – lecz, to, czy zamiar stron został w rzeczywistości zrealizowany (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2006 roku, II UK 202/05, publ. LEX nr 1001204; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2001 roku, II UKN 244/00, publ. LEX nr 55418; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2006 roku, II UK 164/05, publ. LEX nr 192461).

Nadto, zgodnie z wyrokiem wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2012 r. II UK 14/12 Umowa o pracę jest zawarta dla pozorów i nie może w związku z tym stanowić tytułu do objęcia pracowniczym ubezpieczeniem społecznym, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli gdy strony z góry zakładają, że nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy. Nie można zatem przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, jeżeli pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca tę pracę przyjmował.

W tym miejscu wskazać jednocześnie należy, że zgodnie z treścią przepisu art. 22 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, w miejscu i czasie przez pracodawcę wyznaczonym, a pracodawca do zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem. Celem zatem i zamiarem stron umowy o pracę winna być faktyczna realizacja treści stosunku pracy w granicach zakreślonych umową, przy czym oba te elementy wyznaczają: ze strony pracodawcy – realna potrzeba ekonomiczna i umiejętności pracownika, zaś ze strony pracownika – ekwiwalentność wynagrodzenia uzyskanego ze świadczenia pracy.

Według zaś art. 8 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, czyli zatrudnioną przez pracodawcę. Przyjęcie, że dochodzi do powstania stosunku pracy, niezależnie od tego, czy pracownik do pracy przystąpi, obalone jest ustalenie, że pomimo zawarcia umowy nie nastąpiło zatrudnienie pracownika. Dlatego w sytuacji, gdy po zawarciu umowy o pracę pracownik podejmie pracę i ją wykonuje, a pracodawca godzi się na to, nie można mówić o pozorności i przeciwnie – pozorność występuje w przypadku nie realizowanie przez pracownika czynności pracowniczych.

Transponując powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić trzeba – jak wskazano na wstępie – że twierdzenia pozwanego organu rentowego kwestionujące ważność umowy o pracę z dnia 22.08.2013 roku, jaką zawarli J. P. (1) i P. B. (1) są pozbawione podstaw.

Z osobowego materiału dowodowego wynika bowiem niezbicie, że zatrudniony na stanowisku specjalisty ds. technicznych J. P. (1) pracował w biurze i wykonywał swoje czynności zgodnie z zawartą umową. Z materiału dowodowego wynika przy tym, że odwołujący przyszedł do pracy 22.08.2013 r., 26.08.2013 r., 27.08.2013 r., 28.08.2013 r. a w dniu 29.08.2013 r. przebywał na urlopie na żądanie (a.r.).

Dodatkowo rzeczowy materiał dowodowy potwierdził fakt przebycia przez J. P. (1) szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. Powyższej oceny istnienia ważnego stosunku pracy nie może także zmienić nieterminowe zgłoszenie przez pracodawcę P. B. (1) pracownika- J. P. (1) do ubezpieczeń społecznych. Nadto należy wskazać, iż termin 7 dniowy, wynikający z art. 36 ust 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r., ma charakter czynności prawnie - technicznej i nie wymaga rozstrzygnięcia w formie decyzji administracyjnej organu (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 23 maja 2007 r. II SA/Bd 227/07).

W ocenie Sadu Okręgowego należy stwierdzić iż. na organie rentowym, który przyjął zgłoszenie do ubezpieczenia pracowniczego i nie kwestionował tytułu tego zgłoszenia oraz przyjmował składki, spoczywa ciężar dowodu, że strony umowy o pracę złożyły fikcyjne oświadczenia woli. Tego rodzaju stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku w sprawie **I UK 74/10 a Sąd Okręgowy to stanowisko w pełni podziela. Organ rentowy w niniejszej sprawie nie przedstawił żadnych wniosków dowodowych na potwierdzenie , że**

odwołujący J. P. (1) faktycznie pracy u P. B. (1) nie wykonywał Konkludując stwierdzić należy, że odwołanie J. P. (1) i P. B. (1) jest uzasadnione, albowiem postępowanie dowodowe wykazało, że po nawiązaniu stosunku pracy J. P. (1) wykonywał obowiązki pracownicze.

W związku z powyższy, Sąd w oparciu o przepis art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdził, iż J. P. (1) podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i chorobowemu oraz wypadkowemu z tytułu zatrudnienia u P. B. (1) na podstawie umowy o pracę w okresie od 22.08.2013 r. do 21.11.2013 r.

(...)